

Julie Damlunds prædiken 6. søndag efter trinitatis

Taler

Julie Damlund
Sognepræst

Dato

16. juli 2023

Sted

Lundehus Kirken, København

Omstændigheder

Digtergudstjeneste 1:3 – Ole Sarvig.

"Digtergudstjeneste" er tema-gudstjenester tilrettelagt til radiogudstjenesterne søndag formiddag på Danmarks Radios P1. Hver gudstjeneste har en digter som omdrejningspunkt.

Der er en vandring. Og en længsel. Det kan være en længsel efter lethed, at svæve op, som en ballon; op i den tynde luft, hvor verden bliver gennemsigtig og åndedrættet bobler i brystet. Og så er der en anden længsel, efter det jordiske. Efter at gå ind i verden med skridt, der kræver muskelkraft når den ene fod sættes foran den anden. En længsel efter at mærke kroppens tyngde mod jorden. Den gang bliver let på en anden måde, efterhånden som du slipper din vrede og din nidkærhed. Den nøje afmålte selvretfærdighed som er hængt op på de begivenheder fra fortiden, som du slæber med dig som sten bundet om anklerne.

Digteren Ole Sarvig brugte sin egen tid som et prisme, til at belyse evangeliet. Det gjorde han for at kaste vægten af århundreders tradition og historie af sig, for at komme til evangeliet med et åbent blik og – måske især – for at gøre sig fri af den verdenskrig, hvis rædsler kom til at præge hans tid og hans generation.

Sarvig voksede op i mellemkrigstiden på Nørrebro i København. Bydelen var dengang tæt bebygget med småindustrier og lejekaserner, hvor lokummerne var i gården, mellem baghuse og mellemhuse. Sarvigs familie boede i en lidt pænere ende af kvarteret, men alle steder var præget af 30'ernes massearbejdsløshed. Det var også tiden for religiøse ungdomsbevægelser, der samlede hundredvis af børn og unge til store stævner.

Der var noget i det, der tiltalte Sarvig; en længsel, som fandt en genklang. Men det, han søgte, var ikke der, han måtte videre; væk. Sandheden var et andet sted.

Han søgte, rejste, skrev og så på de billeder, som kom med den nye tid efter krigen. Egill Jacobsens masker, Asger Jorns sære skikkelser, og Henry Heerups naive univers. Deres billeder passede til Sarvigs oplevelse af virkeligheden som noget gådefuldt og svært tilgængeligt.

”Jeg tror præsten taler”, skriver han i et digt, ”Men jeg kan ikke høre det”. Han måtte søge videre, væk. Han søgte og fandt til sidst de ord, som Jesus taler i bjergprædikenen, som jeg læste fra før. Ord, der er som talt også ind i vores tid: ”I har hørt, at der er sagt til de gamle... men jeg siger jer...” Nu skal der siges noget nyt! De ord, som er sagt til de gamle kan ikke bruges længere; de gælder ikke længere. Der er brug for nye ord, nye tanker, en ny Ånd og en ny tro. Det er den fornyelse, Jesus forkynder.

Jesus går i rette med vreden. Den blinde vrede, som får medmennesket til at fortone sig. Den retfærdige harme, som udvisker den andens perspektiv. Den vrede, som får dit eget oppustede ”jeg” til at fylde det hele. Det er det fængsel, vi hører om, som binder os til alt det gamle, til kedelige regnskaber, som alligevel aldrig kommer til at gå op. Vreden er et menneskeligt vilkår. Da Paradisets have først er lukket for Adam og Eva, flytter vreden ind hos dem. Deres søn, Kain, bliver misundelig på sin bror og slår ham ihjel i vrede. Det var selvretfærdig harme, som fik Kain til at gå med bøjet hoved og kigge ned i jorden. Han blev indkroget i sig selv og sit eget og glemte at Abel var hans bror, hans eget spejlbillede. At Abel var den, som var ham så nær som hans eget selv, født af den samme mor og med den samme far. Vreden skilte dem og forvrængede Kains blik. Vreden lukker os inde i os selv og lukker os ude fra Himmeriget, sådan som Jesus siger det til disciplene. Frygt og usikkerhed virker på samme måde.

Alligevel er det så forfærdelig svært at give slip. På sig selv og sit eget. Også selv om der er så meget at vælge til. Det er svært at høre ordene fra Paulus, skrevet til menigheden i Rom, men lige så vigtige at høre for os. Alene det, at der er så meget om død. Selv om der er kommet en god og vigtig opmærksomhed på sorgen og hvad det vil sige at miste, så tænker vi nødvendig på vores egen død, taler nødvendig om den. Alene ordet hejser et lille rødt flag, når man står der, og læser op. Går det nu an at sige ”død” så mange gange på en dejlig sommerdag, hvor vi bare vil nyde livet, luften og verden? Bedre bliver det ikke af at der også står synd og korsfæstelse. Fristelsen til at glide nonchalant hen over ordene uden rigtig at lande i dem er stor. Men det ville være ærgerligt, for Paulus skriver om liv og frihed. Når han skriver om at være død fra synden, handler det ikke om en

renskuret tilværelse, der holder sig inden for nogle snævre rammer. Det handler om at blive fri, fra det, som plager os og ødelægger tilværelsen. Fri fra det, som står livet imod. Fri fra det, der skiller os fra Gud og de mennesker, vi har omkring os. Det er frihed fra vrede, frihed fra frygt, frihed fra den ødelæggende mistro til ens egen ret til en plads i verden. Det er derfor Paulus taler om at være døbt til Jesu død. På den anden side af døden ligger opstandelsen til et liv i fællesskab med Gud og med medmennesket. Et liv hvor døden ikke længere kan skade, hvor alt det, som bringer døden ind i vores liv og truer med at få det til at visne, har mistet sin magt. Et liv, der ikke er småt og fornæret på grund af nøjeregnende opmærksomhed på én selv og de andre. Et liv, hvor Gud ikke gøres til en smålig bogholder, men har sin rette plads som den, som giver os en fred, der overgår al forstand. Den kærlighedens Gud, hvis dybeste længsel er at frelse og forløse sine menneskeborn.

Det er en vandring, som kan minde om mystikerens vej, hvor det handler om at give slip, og lade sit jeg bag sig. Men det er samtidig en vandring ind i livet, som et handlende menneske. En invitation til at tage tilværelsen på sig og arbejde på den andens glæde med tro, håb og kærlighed.

Evangeliet i dag, og alle dage, er et frihedsbudskab. Et budskab om at alt det, som tynger dig til jorden, bliver løftet af dine skuldre. Et budskab om at hele det bjerg af bekymringer og fortrædeligheder, som du bærer rundt på, og nogle gange er ved at segne under vægten af; dén byrde er fordampet, som dug for solen. Nu er det tid til at gøre noget andet, noget nyt. At løfte hovedet og møde blikket hos det menneske, som også sled og slæbte lige før. At se hinanden og vide at det var en fælles erfaring, en vej, som nu er tilbagelagt. Det er blevet morgen, regnen er hørt op. Der er arbejde, der skal gøres, beslutninger, som skal tages. Det som var, binder ikke længere. Det er muligt at gøre noget andet, noget nyt. Det er muligt at sige som Jesus sagde til disciplene: Rejs jer, lad os gå herfra.

Derfor lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,

Du som var, er og bliver én sand treenig Gud,

Højlovet fra første begyndelse,

Nu og i al evighed. Amen

Kilde

juliedamlund.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

6. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/julie-damlunds-praediken-6-sondag-efter-trinitatis>